

Samen leren leven van God zelf

Voorganger: Ds. Jurjen Zeilstra

Lezingen:

1^e schriftlezing: Jesaja 62, 1-5

2^e schriftlezing: Openbaring 2,17

3^e schriftlezing: Johannes 6, 41-51

Inleiding

In de doop wordt in een symbolische handeling samengevat dat mensen het kunnen leren te leven van God zelf. Als wij vandaag de doop vieren, mag ieder zich dat opnieuw realiseren. Dat doen we ieder voor zich. Maar dat niet alleen. Dat doen we ook samen. Iedere keer dat wij elkaar opzoeken rondom het Godsgeheim. Zo zijn wij samen 'god-geleerd'. Dat wil zeggen door God zelf tot het leven ingewijd. In deze dienst werd Luka Sleeking gedoopt.

Thema: Samen leren leven van God zelf

Gemeente van Christus, een pasgeboren kind is als een onbeschreven blad. De ingevouwen schoonheid van een bloem in de knop kan slechts tot ontplooiing komen in de tijd. Dat kan ons geduld op de proef stellen. Het is en blijft een autonoom proces. De verzorger heeft een beperkte rol. Teveel water toedienen of mest zal de bloem niet eerder uit doen komen. Integendeel, overdaad schaadt. Waar het om gaat is precies de juiste maatvoering en respect voor de kracht van de bloem zelf.

Vanzelfsprekend zal het niet altijd perfect gaan. Soms schiet de gieter uit en krijgt een plant een plens teveel. Soms vergeet de tuinman dat de zon die dag wel heel hard heeft geschinen en droogt de grond meer uit dan eigenlijk goed is voor de plant. Maar planten hebben een geheel eigen kracht en de meeste plantjes kunnen wel een stootje hebben. Wortels kunnen groeien en planten zelf ontwikkelen ook weerstand. De tuinman helpt. Maar waar het ten diepste om gaat zijn is de plant in zijn eigen relatie tot de grond, het water en de zon.

In dit beeld herken ik het geheim van het witte steentje met daarop de naam die niemand kent, behalve degene die het ontvangt. In Gods naam hebben mensen een mystieke binnenkant, een wezen dat zij zelf van de Schepper ontvangen. U begrijpt, dit is, net als de bloemknop, een beeld van een mensenleven dat zich gaat ontplooiën. Het is geen opgetuigde agenda, geen overbelast verwachtingspatroon dat wordt opgelegd. In dit beeld wordt een tere balans benoemd tussen gaven en uitdagingen, tussen kansen en taken, tussen de binnen- en buitenkant van een mensenkind.

Ouders kunnen soms verbaasd kijken naar wat er

plotseling uit een kind kan komen, zich niet bewust dat dit erin zat. Dat hebben wij er niet ingelegd, denken zij soms. Dat is ook zo. Maar zij hebben wel degelijk iets bij te dragen. Zij kunnen *beschermen*, niet teveel en niet te weinig. Zij kunnen *verzorgen*. Zij kunnen *overdragen*, ik denk bijvoorbeeld aan kennis. Maar zij kunnen meer. Als het gaat om de geheimen van het leven kunnen zij *inleiden* en nieuwsgierig maken. Als het gaat om de geheimen van God en mensen, kunnen ouders *inwijden*, dat wil zeggen gevoelig maken voor symbolen, taal waarin ook iets anders dan het voor de hand liggende kan worden gezegd: Het vieren van het leven; het delen van lief en leed.¹

In de kerk hebben we impliciet afgesproken dat we samen willen openstaan voor God als onze grote leermeester. Dat hoeven we niet iedere kerkdienst opnieuw aan elkaar uit te leggen. We weten allemaal dat we hier een andere taal willen spreken dan die van de buitenkant alleen. Bewust zoeken we samen naar woorden waarin verteld kan worden van het waarom en waartoe. Dergelijke woorden mogen wij geheimtaal noemen. Er is sprake van het benoemen van de kern van het bestaan als een gedeeld geheim. Deze woorden worden niet door iedereen zomaar verstaan, maar wie ze aanneemt stellen zij in staat het lief samen te vieren. Ook bieden zij kracht om het leed samen te dragen. Geen misverstand: God bestaat niet zoals deze tafel bestaat. Dat is duidelijk. Maar in de kerk is brood meer dan brood en wijn is meer dan wijn. Zo is ook taal meer dan taal en het woord God is meer dan een woord, samengesteld uit de letters g o d.

Als Jezus over zichzelf spreekt als 'brood uit de hemel neergedaald', dan kan hij gemakkelijk verkeerd worden begrepen en dat gebeurt ook. Maar Jezus denkt niet aan de letterlijke betekenis van zijn woorden. Hij heeft een geestelijke ruimte in gedachten. Daarbij illustreert het oude verhaal de diepte, dat wil zeggen het volle reliëf van het nieuwe leven. Ooit bevrijdde God zijn volk uit de slavernij van Egypte. De kracht van dit verhaal is dat de motieven daarin telkens opnieuw aangewezen kunnen worden in steeds weer nieuwe momenten van onderdrukking en bevrijding. Toen hebben zij in de woestijn het manna gegeten. Voor hen was het hemels voedsel: brood vanuit de hemel. Nu geeft Jezus zichzelf, als een weg ten leven. Wie zich op hem concentreert mag zich bevrijd voelen

uit de macht van de dood.

Zo zijn wij samen 'god-geleerd'. Daarmee bedoel ik door God zelf tot het leven ingewijd. Als we vandaag de doop vieren, mag ieder zich dat opnieuw realiseren. In de doop wordt in een symbolische handeling samengevat dat we leren leven van God zelf. Dat doen we ieder voor zich. Maar dat niet alleen. Dat doen we ook samen. Dat gebeurt, iedere keer dat wij elkaar opzoeken rondom het Godsgeheim.

In de nieuwe naam die door God zelf gegeven wordt, gaat het dus om je diepste persoonlijkheid. Niet de wijze waarop de wereld je kent is doorslaggevend. Je buitenkant kan zijn misvormd door de vele noodzakelijke aanpassingen. Je binnenkant mag puur zijn voor God. Het gaat dus om de wijze waarop God jou in het verborgene kent, zoals het staat in de psalm:

Heer, u kent mij, u doorgrondt mij,
u weet het als ik zit of sta,
u doorziet van verre mijn gedachten,
ga ik op weg of rust ik uit, u merkt het op,
met al mijn wegen bent u vertrouwd.²

In de profetenwoorden uit het boek Jesaja gaat het niet om één persoon, maar om een stad, eigenlijk een volk. Jeruzalem wordt door God van een nieuwe naam voorzien. Dat is een veelbetekenende daad. 'Jeruzalem' betekent stad van vrede. Maar toen was het niet veel anders dan nu. Het was zo vaak een gewelddadige plaats. Ooit was er over Jeruzalem geprofeteerd dat de volken daar zouden samenkomen om van God zelf de vrede te leren en dat ze zouden zeggen:

'Hij zal ons onderrichten, ons de weg wijzen,
en wij zullen zijn paden bewandelen.'
Vanuit de Sion klinkt zijn onderricht,
vanuit Jeruzalem spreekt de Heer.³

Het is duidelijk dat dit nog altijd een verlangen is, een heilige fantasie. Soms probeer ik me voor te stellen wat

er zou gebeuren als de volken der aarde zich werkelijk gezamenlijk iets van een verborgen hogere bron van recht en vrede zouden aantrekken. Stel dat er te Jeruzalem eens een supervredesconferentie zou plaats vinden waar de volken van de wereld voorgoed vrede zouden sluiten. Onmogelijk natuurlijk, maar toch? Bij het gebouw van de Verenigde Naties in New York staat de man die bezig is een zwaar tot een ploegschaar om te smeden. ooit was dit beeld een geschenk van de atheïstische Sovjetunie. Iedere religieuze verwijzing is dus zorgvuldig vermeden. Maar loopt het op uit wanneer mensen zich iets door God zelf laten leren.

Hij zal rechtspreken tussen de volken,
over machtige naties een oordeel vellen.
Zij zullen hun zwaarden omsmeden tot
ploegijzers
en hun speren tot snoeimessen.
Geen volk zal nog het zwaard trekken
tegen een ander volk,
geen mens zal meer weten wat oorlog is.⁴

De kleine Luka hoeft daarover allemaal nog lang niet na te denken. Maar hij is het wel die vandaag wordt gedoopt. Daarin belichaamt hij, en niemand anders, vandaag voor ons de hoop. Hij is er nog maar net. Hij staat nog zo dicht bij God. Er is van Luka nog zoveel verborgen. Maar zijn leven staat op het punt zich te gaan ontvouwen. Moge hij ons voorgaan in het Koninkrijk en ons helpen wanneer wij willen leren leven van God zelf. Amen.

Uitzending en zegen

Als u vanhier gaat, weet u gezegende mensen. Ook uw Godgegeven naam staat als een bevrijdingsverklaring op een wit steentje geschreven. God forceert ons niet. Hij nodigt ons uit tot zijn levensschool van vrede.

De genade van onze Heer Jezus Christus,
de liefde van God
en de gemeenschap van de heilige Geest
is met jullie allen.

Noten

¹Horst, W. ter, *Wijs me de weg! Mogelijkheden voor een christelijke opvoeding in een post-christelijke samenleving*, Kampen 1995.

²Psalms 139, 1b-3.

³Jesaja 2,3b.

⁴Jesaja 2, 4-5.

Dit werk valt onder een Creative Commons “Naamsvermelding-NietCommercieel-GeenAfgeleideWerken 4.0 Internationaal” licentie.

